

ПРЕС КЛИПИНГ

31. август 2015.

НАСЛОВИ

С варјачом брже до посла него с дипломом правног факултета;(str.2)

Колико исплаћених плата, толико и рата;(str.4)

С варјачом брже до посла него с дипломом правног факултета

Највише се траже фармацеути, лекари специјалисти, заваривачи и кувари, а најмање дактилографи, биротехничари и гимназијалци

У Србији је у јулу 2015. године легално радило 1,734.585 људи, што је за 111.268 више него у истом месецу прошле, податак је Националне службе за запошљавање (НСЗ). Да ли зато што се привреда опоравља од прошлогодишњих поплава, или више због тога што инспектори ревностније откривају „илегалце”, тек број незапослених од почетка јануара наомамо се смањује. На списку ове државне службе на крају прошлог месеца било је 739.073 лица која траже посао, за око 29.000 мање него у јулу 2014.

Иако је стопа незапослености узраста од 15 и више година у првом тромесечју била 19,2 одсто, у поређењу са 24,1 одсто у априлу 2013, готово да нема породице у Србији у којој неко не трага за послом.

Према последњим подацима, на посао се, у просеку, чека 3,9 година. У јулу је дуже од 12 месеци посао тражило 496.234 лица или 67,1 одсто, што се сматра дугорочном незапосленошћу. На списку оних који су тражили посао у јулу било је 185.948 имена, за 8,1 одсто мање него у истом месецу прошле године.

Према истраживању сајта prijetni.infostud.com, које је пролетос попунило 1.300 матураната, и ове године највише је било оних који су желели да студирају медицину и стоматологију. Од свих оглашених слободних радних места на овом сајту у 2014. било је само 1,33 одсто из ове области.

Порасло је интересовање за информационе технологије, следе економија, филологија и електротехника.

На питање - која се занимања највише траже, статистика НСЗ одговара да се прошле године највише радних места нудило у трговини и продаји, ИТ области, машинству, електротехници, администрацији и рачуноводству. У овој служби, међутим, указују да и њихову статистику треба узети с резервом.

- Податак да неколико година уназад бележимо велику потражњу за продавцима, не значи да они који су се за то занимање школовали брзо долазе до посла - напомиње Мира Колаковић из информативне службе НСЗ. - Треба имати у виду и да је њихов број на евиденцији НСЗ чак десет пута већи од потражње. Поред тога, много је и оних који немају диплому трговца, а могу да раде тај посао. Слично је и са дипломираним правницима. У 2014. посао се нудио 461 правнику, а последњег дана децембра на евиденцији НСЗ било их је 7.022.

Однос понуде и тражње на тржишту рада у последњих неколико година није се битно мењао, каже наша саговорница:.

- Годинама бележимо да је већа тражња од понуде само за неколико занимања. Битније се не мењају ни потребе послодаваца, а није се значајно мењала ни образовна структура незапослених. У изузетно малом броју случајева у 2014. години забележено је да тражених занимања нема на евиденцији НСЗ. Само 0,96 одсто слободних радних места, од укупно пријављених, остало је непопуњено зато што није било кандидата тражених занимања.

Било је и случајева, напомиње наша саговорница, да је на евиденцији било кандидата траженог занимања, али они нису били по вољи послодавца, јер нису имали нека знања, вештина и способности. Дешава се и да они који траже посао задовољавају потребе послодаваца, али не пристају на понуђене услове рада.

Најбрже се запошљавају они који траже посао са факултетском дипломом. Највише се траже, дипломирани фармацеути, лекари - специјалисти гинекологије и акушерства, интерне медицине, офталмологије, педијатрије, епидемиологије, радиотерапије и других специјалности. Затим биохемичари, математичари, професори немачког, италијанског, француског, српског језика, физике, хемије, технике и информатике. Брзо се запошљавају и инжењери електротехнике, нарочито електромеханике и рачунарске технике, машински инжењери - конструктори, дипломирани грађевински инжењер са лиценцом „415”...

Од занатлија и средњошколаца, као и претходних година, до посла најлакше долазе заваривачи, аутомеханичари и механичари неких специјалности, књиговође, рачуновође, оператери на ЦНЦ машинама, односно компјутеризованим машинама. Затим занимања везана за негу старих, као и здравствене неговатељице, медицинске сестре - инструментарке, козметичари, кувари, електротехничари електронике, рачунара, рачунарских мрежа и телекомуникација, техничари мехатронике, техничари за биотехнологију, техничари за компјутерско управљање и за обезбеђења. Нарочито ако имају радно искуство.

До посла најтеже долазе профили из области текстила и кожарства, и то помоћник прелца, прелац, кројач текстила, ткач, обрађивач коже и крзна... Мало је прилика за сервисне машинске техничаре, за пољопривредне машине, за текстилне машине, металостругаре, руковаоце пољопривредним машинама, ауто-лимаре, ауто-механичаре, воћарско-виноградарске техничаре, пољопривредне техничаре за производњу биља, техничаре дрвопрерађивачке технологије, техничаре прераде дрвета у стругари, техничаре озелењавања насеља и уређења предела, техничаре узгоја шума...

Ретко се траже дактилографи, биротехничари, правни техничари, као и матурант гимназије, наставници разредне наставе шестог степена.

У 2013. години у Националној служби за запошљавање ниједан послодавац није пријавио потребу за ветеринарским лаборантом, кино-оператером, агроекономским техничаром, повртаром, пчеларом, рударом, галванизером, гравером или авиолимаром.

Александар Микавица

Колико исплаћених плата, толико и рата

Рад на одређено време постао је код нас правило, а не изузетак. Људи се запошљавају на пар месеци до године дана, па ако се покажу као вредни и добри радници и ако има потребе за послом,

онда могу добити продужење уговора или чак стални радни однос. Док чекају да им се у радну књижицу унесе само један датум губе штошта. Банкама су то проблематични клијенти већ у старту па тешко добијају кредите и кредитне картице. Док код појединих финансијских кућа могу да се надају кратким позајмицама, код других ни на то не могу да рачунају. Као утеха може да им послужи то да нису сами. Исти третман код банка имају професори универзитета, чији посао зависи од реизбора. То је идентично за све друге државне службенике којима посао зависи од реизбора. Има ли шансе да банке ускор овим клијентима понуде повољније услуге, односно да са њима поделе ризик?

- Мислим да се то на овом тржишту неће догодити, бар не брзо - каже руководилац Катедре за Пословни менаџмент на факултету „Лазар Вркатић“ у Новом Саду др Александар Васиљевић. - Банкама је сада битно да преживе кризу. Зато највише улажу у државне хартије од вредности. Приноси су ту мали али сигурни. Нико нема намеру да иде у ризичне пласмане. Код нас је висок ниво ненаплативих кредита, с тим што НПЛ треба схватити дословно условно. Већи део тих позајмица је зрео за отпис. За ризичније пласмане нема простора.

А шта оне који су склопили уговор о раду на одређено време чека када крену од банке до банке да траже зајам? У Финдоместик банци им је кредит доступан. Важи правило: колико плата - толико рата, односно, колико месеци рата, толико траје и отплата. Рата кредите одређује се према плати и ту важе стандардна правила банке. Клијент у поменутој кући може да добије и кредитну картицу међутим и њено важење је усклађено са уговором о раду.

У Сбербанци овим клијентима одобравају кредит али последња рата кредита мора да истекне месец дана пре него што престаје уговор о раду. Кредитне картице се одобравају на три године и зато су овим клијентима углавном недоступне. Еуробанка не одобрава ни кредите нити даје кредитне картице овим клијентима. Банке овим клијентима одобравају минус, али он мора де се намири пре истека уговора. Ко је стално био у минусу целу плату може да рачуна да ће му плата пре истека уговора о раду отићи на измиривање ове обавезе.

Оно што би банке у овом тренутку могло натерати да промене став према овим клијентима су опште околности на тржишту рада код нас. Више ни уговор о раду на неодређено време није гаранција за стално запослење до пензије. Отказ може да се добије лако, а отпремнине се дају само за године које је запослени провео код последњег послодавца. Хоће ли то натерати банке да у овом сегменту промене пословну политику? Клијент чији посао није омеђен датумима није данас ништа више сигуран практично од оног чији је радни ангажман унапред одређен роком.

Д. Вујошевић

Камате исте

Клијенти који раде на одређено време и којима банке одобравају позајмице имају исти статус као и други. Односно за њих важе иста правила. Камате су на истом нивоу. Разлика је само у дужини трајања услуге - она се окончава са истеком уговора.